

DRÁMA

6. évfolyam II. félév

A hatodik évfolyamon a drámaórák beépülnek a magyar irodalom tantárgyba 18,5 óraszámmal.

A drámaórák egy részét tömbösítve, külső helyszínen (pl. a Kerekasztal Színházi és Nevelési Központban, Marczibányi téri Művelődési Központ, a Stúdió K Színházban stb.) tartjuk, ahol az egyes osztályok a társulat által felépített és megtervezett interaktív drámadélelőttön vesznek részt, lehetőség szerint a magyartanárral és/vagy az osztályfőnökkel együtt. Az előadások során kiscsoportos önálló munkára, improvizációra és helyzetgyakorlatokra is sor kerül. A felmerült kérdésekkel, problémákkal további drámaórákon dolgoznak a gyerekek - ezúttal már az iskolában, magyartanáruk vezetésével.

Amennyiben van rá lehetőség, további külsős drámaprogramot is szervezünk a diákoknak (Budai Művészház, színházlátogatások, helyzetgyakorlatok, tanulási dráma külsős színész-drámapedagógusokkal).

Évfolyam	heti óraszám	éves óraszám
6. évfolyam II. félév	1	18,5

	Tematikai egység címe	órakeret
1.	A dráma és a színház formanyelvének tanulmányozása	6 óra
2.	Történetek feldolgozása, interaktív drámaelőadások	6 óra
3.	Megismerő és befogadóképesség fejlesztése	6,5 óra
4.	Az összes óraszám	18,5 óra

Célok és feladatok	<ul style="list-style-type: none"> - A gyerekek pszichikus tulajdonságainak fejlesztése - Új helyzetekben, újszerű feladatok megoldásával a produktív emlékezet és a képzelet fejlesztése - A problémalátó, problémafejtő, kombinatív, rendszerező gondolkodásra és tevékenységre való ösztönzés - Az akaraterő fokozása a feladatok megoldására ösztönző motivációval, pozitív érzelmi megnyilvánulások megerősítése - Személyiségformálás, kreatív, alkotó munkaképesség fejlesztése - Beszédképesség, szókinccs fejlesztése - Játék és munka: felszabadult, társas együttlét öröme - Egyéni és csoportos előadás tervezése, megvalósítása
A színházi nevelési munka célkitűzései (részlet a Kerekasztal Színházi Nevelési Központ célkitűzéseiből)	<ul style="list-style-type: none"> - a világot összetett, de megismerhető összefüggések, kapcsolódások folyamatosan változó rendszereként lássák a résztvevők - ismerjék fel, hogy ők maguk is alakítói lehetnek az őket körülvevő világnak - váljanak képessé arra, hogy mások problémáival is azonosulni tudjanak; cselekvő, aktív

	<p>résztvélen keresztül tanuljanak a társadalmi felelősségvállalásról</p> <ul style="list-style-type: none"> - a fiktív történetekben a dráma szereplőinek értékrendjét (ezen keresztül az őket körülvevőknek az értékrendjét is) vizsgálják, melynek hosszú távú célja a saját értékrendjük formálása - egyes helyzetekre, eseményekre különböző perspektívákból, nézőpontokból nézhessenek rá - azok is lehetőséget kapjanak a véleményük megfogalmazására, akiknek a hétköznapi helyzetekben – szociális közegük miatt – ez nehézséget okoz - közösségi gondolkodás, párbeszéd formáinak gyakorlása (ide tartozik mások véleményének meghallgatása, vélemények, szavak értelmezése, gondolatok rendszerezése) - a foglalkozás középpontjába állított fogalommal kapcsolatos tudásukban változás történjen (mozduljanak el a fogalom, problémakör mélyebb megértése felé intellektuális és érzelmi síkon egyaránt) - a színházi előadás kínáljon olyan értékes képeket, pillanatokot, amelyek hosszabb távon is tovább hordozhatják a tartalmi kérdéseket - emocionálisan és intellektuálisan egyaránt hatásos előadás - a játék kínáljon teret a résztvevőknek a központi fogalommal kapcsolatos saját kérdéseik, problémáik behozatalára, azok is válhassanak közös vizsgálódás tárgyává - lehetőséget teremteni a jelrendszerek aprólékos megfigyelésére és elemzésére - színházi kifejezőformákban, valamint a társművészetek eszközeinek használatában való fejlődés - az érzések, gondolatok, vélemények művészi interpretálása nem öncélú művészetként, hanem a problémakör mélyebb megértése érdekében
--	--

Az értékelés szempontjai	<ul style="list-style-type: none"> - Az értékelés alapjaként ne az elsajátított ismeretet, hanem a tevékenységet vegyük figyelembe - Életkori sajátosságokat és rátermettséget szem előtt tartva az aktív részvétel és hozzáállás legyen a legfőbb szempont (megfigyelés - helyzetfelismerés - reprodukálás)
---------------------------------	--

Az drámafoglalkozásokon használt módszerek és eszközök	<ul style="list-style-type: none"> - Tanári magyarázat, megfigyelés, tapasztalat szerzése, elemzés, rendszerezés, csoportosítás, összehasonlítás, alkotás: tervezés - megjelenítés - komplexitás - Eszközök: a felhasznált irodalmi művek írásos
---	--

	anyaga, a játék elemei, videó felvétel, szakirodalom, színházi előadások
--	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A dráma és a színház formanyelvének tanulmányozása	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	Kezdet, lezárás, cselekmény, szereplő, helyszín fogalma.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Alapvető dramaturgiai, műfaji fogalomkészlet bővítése. Egyes fogalmak felhasználása drámajátékos tevékenységekben és/vagy az elemző megbeszélésekben</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fejlődjön a dramatikus játékok segítségével a tanuló önismerete, az önbizalma és az együttműködési képessége. - Ismerje a drámajáték, mint művészeti terület szaknyelvét - Tudja irányítani több irányba is a megfigyelőképességét - Legyen képes az egyes élethelyzetek felismerésére, tudjon dönteni és cselekedni - Törekedjen a jó szándékú, indulatmentes véleménynyilvánításra, kifejezőmódra 	
Kulcsfogalmak/ fogal mak	Szándék, feszültség, konfliktus, jelenet, dialógus, monológ, típus, ellentét, párhuzam, fordulópont/tetőpont, főszereplő, mellékszereplő, késleltetés, ritmus, tér	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Történetek feldolgozása, interaktív drámaelőadások	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	Részvétel egyszerűbb, csoportos rögtönzések játékokban	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Alkotó és tevékeny részvétel támogatása, fejlesztése különböző drámajátékos tevékenységekben, történetek megjelenítésében. Külső helyszínen interaktív drámaelőadásban való részvétel színészek és drámapedagógusok segítségével. Tömbösített foglalkozások.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Dramatikus improvizációk a tanárok/színészek által megadott és/vagy a tanulók által létrehozott történetváz alapján. Történet szituációkra bontása (pl. kiscsoportokban létrehozott állókép, állókép narrációval, állóképsorozat, gondolatkövetés, némajáték, hangjáték), majd a látottak egész csoportos megbeszélése. Döntési helyzetek elemzése, feldolgozása dramatikus tevékenységekkel (pl. balladák, mesék, elbeszélő költemények, mítoszok, mondák, kortárs irodalmi alkotások, a tanulókat érdeklő konfliktushelyzetek, emberi problémák alapján). Dramatikus improvizációk irodalmi, képzőművészeti alkotások, zeneművek, ismert történelmi események, fénykép, film,</p>		<p>Magyar nyelv és irodalom: Történetek főszereplőinek azonosítása. A szereplők külső és belső jellemzőinek azonosítása. Az idő és a tér egyértelműen megjelölt mozzanatainak azonosítása. A tetőpontok, fordulópontok és kitérők érzékelése. Annak megállapítása, hogy ki beszél el és kinek a szemével látjuk a történetet. A nem saját álláspont megjelenítésének, átélésének képessége. Mindennapi konfliktusok megjelenítése drámajátékban.</p> <p>Ének-zene:</p>

(nép)hagyomány felhasználásával.	<p>A helyi vagy a nemzetiségi (nép)hagyomány megismerése, a közösségi tudat és az önazonosság erősítése.</p> <p><i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> Események, történetek elbeszélése élőszóban, illetve emlékezetből. Mások véleményének türelmes meghallgatása és figyelembe vétele. Feltevések megfogalmazása az egyének, csoportok viselkedésének mozgatórugóiról.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Dramatikus tevékenységformák, feszültség, improvizáció, cselekmény, jelenet, konfliktus.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Megismerő és befogadóképesség fejlesztése	Órakeret 6,5 óra
Előzetes tudás	Szöveges alkotások dramatikus feldolgozása, egyes szokások, hagyományok ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	<p>Különböző művészeti alkotások játékon, megjelenítésen keresztül történő feldolgozása.</p> <p>Színház- és drámatörténeti ismeretek iránti érdeklődés felkeltése.</p> <p>Néphagyományok alapfokú ismerete.</p> <p>Színházi előadások megtekintése alapján a befogadó/értelmező képességek fejlesztése.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Érdeklődés felkeltése és ráirányítása a magyar néphagyományaira (megismerés - ápolás - őrzés - továbbadás). - Megismertetni a szokások idejét (évszak, munkafolyamat) és célját. - Őrizni a játékos kedvet (játékkultúra). - Fejlesztetni a koncentráció képességét (beszéd - ritmus - mozgás) - Tudatosítani a drámajátékos ismeretek, technikák, konvenciók alkalmazásának fontosságát. - A színházi élmények feldolgozása, továbbgondolása. Értékelés. 	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Színházi előadások (pl. gyermek- vagy diákszínjátszó csoportok előadásai, színházi neveléssel foglalkozó társulatok interaktív előadásai) közös megtekintése, előkészítése, a látottak feldolgozása dramatikus tevékenységekkel.</p> <p>A szereplők jellemének (külső és benső jegyeinek, valamint motivációinak) vizsgálata dramatikus tevékenységek felhasználásával.</p> <p>A ritmus lehetséges megjelenési formái színpadon.</p> <p>A színpadi tér és a színpadi idő fogalma. Ismerkedés a színpadi térformákkal és használatuk következményeivel.</p>		<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> A műélvezet megtapasztalása a belefeledkezés, a játék, a kaland, a humor, a képzelet, a ritmus és a zene révén.</p> <p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> Együttműködés a társakkal, alkalmazkodás egymáshoz, a társak segítése a közös és csoportos</p>

<p>Dramatikus játékok során a néphagyomány egyes elemeinek felismerése és beépítése a gyakorlatokba. Ismerkedés a tánc és a mozgás szerepével és jellemzőivel (pl. különféle történelmi és társastáncok, különböző kultúrák táncai, különböző korok színpadi táncai).</p> <p><u>Tartalom:</u> Néphagyományok és szokások játékaiknak megismerése.</p> <p><u>Fejlesztési feladatok:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - befogadás iránti fogékonyság, - játékoság képességének fejlesztése, - népi kifejezések és kiejtések elsajátítása, - memorizáló képesség erősítése, - monológ és dialóg technika fejlesztése, - fantázia- és beszédképesség, - drámatechnikák alkalmazása. <p><u>Követelmények:</u> A tanuló:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tudja megnevezni a magyar népszokásokat, hagyományokat évszakhoz, munkafolyamathoz, valláshoz kötve, - legyen képes egy kiválasztott hagyomány élményszerű elmesélésére, eljátszására, hangulatos megjelenítésére, - tudjon egy képzeletbeli tárggyal játszani, - biztos módszerekkel alkalmazza a népi elemekkel tarkított improvizatív képességét. - sajátítsa el a szerepcseré technikáját, - aktívan vegyen részt az elemző beszélgetésekben, - végezzen gyűjtőmunkát saját lakóterületén: mondókák, jó kívánságok, énekek, játékok, képek, - tudjon megnevezni kutatókat, akik a népi hagyományaink gyűjtésével és rendszerezésével töltötték életüket. 	<p>tevékenységekben.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> Reflektálás irodalmi, zenei, filmes élményekre saját, kifejező szándékú alkotásokban. Saját és mások munkájának összehasonlítása, értékelése tanári segítséggel.</p> <p><i>Hon- és népismeret:</i> Család és lakóhely. Néphagyomány.</p>
<p><i>Kulcsfogalmak/ fogalmak</i></p>	<p>Díszlet, jelmez, kellék, jelenet, szokások, hagyományok, kaland, humor, ritmus</p>